

- 177. Bucanetes githagineus, Pinsà trompeter.
- 178. Pyrrhula murina, Pinsà borroner de les Açores.
- 179. Emberiza cineracea, Sit negre.
- 180. Emberiza hortulana, Hortolà.
- 181. Emberiza caesia, Hortolà cendrós.»

Sis. Queda derogat l'apartat 5 de l'article 28 de la Llei 4/1989, de 27 de març.

Set. S'autoritza el Govern per modificar mitjançant un reial decret l'annex II de la Llei 4/1989, de 27 de març, per adequar-lo a la normativa de la Unió Europea.

Disposició final segona. *Habilitació competencial.*

1. Aquesta Llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució i té, per tant, caràcter bàsic (legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i protecció del medi ambient), sense perjudici del que disposen els dos apartats següents.

2. Tenen caràcter bàsic a l'empara d'altres preceptes constitucionals els articles 12, 14, 15, 16, 17, 18, apartat 4, 20, 21, 36, apartat 4, 47, apartat 3, disposició addicional segona, apartat 1, i disposició transitòria primera, perquè es dicten a l'empara de l'article 149.1.18a de la Constitució.

3. Els preceptes i les disposicions següents es dicten a l'empara de títols competencials exclusius de l'Estat:

a) Els articles 18, apartats 1, 2 i 3, 19, 22, 25 i la disposició addicional desena, que es dicten a l'empara de l'article 149.1.8a de la Constitució, sense perjudici de la conservació, la modificació i el desenvolupament per les comunitats autònomes dels drets civils, forals o especials, allà on n'hi hagi.

b) El capítol I del títol V, perquè es dicta a l'empara de l'article 149.1.15a de la Constitució.

c) La disposició addicional novena, perquè es dicta a l'empara de l'article 149.1.14a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Habilitació normativa.*

El Govern, en l'àmbit de les seves competències, ha de dictar les disposicions necessàries per al desplegament d'aquesta Llei. Les instruccions bàsiques per a l'ordenació i l'aprofitament forestal referides a l'article 32 s'han d'elaborar amb les comunitats autònomes i aprovar en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició final quarta. *Potestats reglamentàries a Ceuta i Melilla.*

Les ciutats de Ceuta i Melilla han d'exercir les potestats normatives reglamentàries que tenen atribuïdes per les lleis orgàniques 1/1995 i 2/1995, de 13 de març, dins del marc d'aquesta Llei i de les que l'Estat promulgui a aquest efecte.

Disposició final cinquena. *Actualització de multes.*

Es faculta el Govern per actualitzar mitjançant un reial decret la quantia de les multes que estableix aquesta Llei d'acord amb els índexs de preus de consum.

Disposició final sisena. *Entrada en vigor de la Llei.*

Aquesta Llei entra en vigor al cap de tres mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 21 de novembre de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21340 LLEI 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries. («BOE» 280, de 22-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La primera regulació de les professions sanitàries a Espanya es produeix a mitjan segle XIX, atès que el Reglament per a les subdelegacions de sanitat interior del Regne, de 24 de juliol de 1848, ja determinava que l'exercici de les professions de medicina, farmàcia i veterinària estava comprès dins el ram de la sanitat.

Per la Llei de 28 de novembre de 1855, sobre el Servei General de Sanitat, es van instituir els jurats mèdics provincials de qualificació, que tenien per objecte prevenir, amonestar i qualificar les faltes que cometessin els professionals en l'exercici de les seves facultats, com també regularitzar els seus honoraris, reprimir els abusos i establir una severa moral mèdica.

Tant la Llei de 1855 com la Instrucció general de 12 de gener de 1904 es van preocupar de reglamentar, encara que fos de manera embrionària, l'exercici professional del que van denominar «l'art de curar» amb l'establiment d'un registre de professionals que van posar a càrrec dels subdelegats de Sanitat.

L'entrada en vigor, ja a mitjan segle XX, d'altres lleis sanitàries, va suposar l'abandonament del sistema d'ordenació seguit fins llavors. La Llei de bases de la sanitat nacional, de 25 de novembre de 1944, va dedicar únicament la base 12 a l'organització professional de metges, practicants i odontòlegs, amb una única previsió, la de l'existència de corporacions professionals.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, es refereix únicament a l'exercici lliure de les professions sanitàries, sense afrontar la seva regulació, encara que preveu, com a competència de l'Estat, l'homologació de programes de formació postgraduada, perfeccionament i especialització de personal sanitari, així com l'homologació general dels llocs de treball dels serveis sanitaris. Això és així perquè la Llei general de sanitat és una norma de naturalesa predominantment organitzativa, l'objectiu primordial de la qual és establir l'estructura i el funcionament del sistema sanitari públic en el nou model polític i territorial de l'Estat que deriva de la Constitució de 1978.

Per aquest motiu, el que és essencial de l'exercici de la medicina i de la resta de les professions sanitàries, només amb l'excepció de l'odontologia i altres professions relacionades amb la salut dental, a què es refereix la Llei 10/1986, de 17 de març, queda deferit a altres disposicions, ja sigui les reguladores del sistema educatiu, les de les relacions amb els pacients, les relatives als drets i deures dels professionals com a tals o les que regulen les relacions de servei dels professionals amb els centres o les institucions i corporacions públiques i privades.

Aquesta situació de pràctic buit normatiu, unida a l'íntima connexió que l'exercici de les professions sanitàries té amb el dret a la protecció de la salut, amb el dret a la vida i a la integritat física, amb el dret a la intimitat personal i familiar, amb el dret a la dignitat humana i amb el dret al lliure desenvolupament de la personalitat, aconsella el tractament legislatiu específic i diferenciat de les professions sanitàries.

No es pot oblidar, d'altra banda, la normativa de les Comunitats Europees, centrada en les directives sobre reconeixement recíproc, entre els estats membres, de diplomes, certificats i altres títols relatius a l'exercici de les professions sanitàries que, en la mesura que subordinen l'accés a les activitats professionals sanitàries a la possessió dels títols que es precisen a les directives, introdueixen, indubtablement, una limitació a l'exercici professional que s'ha d'establir, en el nostre dret intern, per norma amb rang formal de llei, tal com exigeix l'article 36 de la nostra Constitució.

El contingut de la Llei, en aquesta matèria, s'ha de centrar a regular les condicions d'exercici i els respectius àmbits professionals, així com les mesures que garanteixin la formació bàsica, pràctica i clínica dels professionals.

En virtut de tot això, aquesta Llei té per finalitat dotar el sistema sanitari d'un marc legal que prevegi els diferents instruments i recursos que facin possible la més gran integració dels professionals al servei sanitari, en l'aspecte preventiu i en l'assistencial, tant en el vessant públic com en el privat, i facilitar la coresponsabilitat en la consecució de les finalitats comunes i en la millora de la qualitat de l'atenció sanitària prestada a la població, garantint, així mateix, que tots els professionals sanitaris compleixen els nivells de competència necessaris per tractar de continuar salvaguardant el dret a la protecció de la salut.

II

El concepte de professió és un concepte elusiu que ha estat desenvolupat des de la sociologia en funció d'una sèrie d'atributs com ara formació superior, autonomia i capacitat autoorganitzativa, codi deontològic i esperit de servei, que es donen en més o menys mesura en els diferents grups ocupacionals que es reconeixen com a professions. Malgrat aquestes ambigüitats i considerant que en la nostra organització política només es reconeix com a professió existent la que està normada des de l'Estat, els criteris a utilitzar per determinar quines són les professions sanitàries s'han de basar en la normativa preexistent. Aquesta normativa correspon a dos àmbits: l'educatiu i el que regula les corporacions col·legials. Per això aquesta Llei reconeix com a professions sanitàries les que la normativa universitària reconeix com a titulacions de l'àmbit de la salut, i que en l'actualitat gaudeixen d'una organització col·legial reconeguda pels poders públics.

D'altra banda, hi ha la necessitat de resoldre, amb pactes interprofessionals previs a qualsevol normativa reguladora, la qüestió dels àmbits competencials de les professions sanitàries mantenint la voluntat de reconèixer simultàniament els creixents espais competencials compartits interprofessionalment i els molt rellevants espais específics de cada professió. Per això en aquesta Llei no s'ha pretès determinar les competències d'unes i altres professions d'una manera tancada i concreta, sinó que s'estableixen les bases perquè es produeixin aquests pactes entre professions, i que les praxis quotidianes dels professionals en organitzacions creixentment multidisciplinàries evolucionin de manera no conflictiva, sinó cooperativa i transparent.

III

Amb l'objectiu de complir les finalitats damunt exposades, així com el de protegir millor la salut d'acord amb el que preveu l'article 43 de la Constitució espanyola, aquesta Llei s'estructura en un títol preliminar i en cinc títols més.

El títol preliminar i el títol I es dirigeixen a determinar els aspectes essencials de l'exercici de les professions

sanitàries i a establir, de forma expressa, quines són aquestes professions, reservant-ne l'exercici als titulats corresponents, determinant els àmbits funcionals propis de cadascuna i enumerant els drets dels usuaris dels seus serveis professionals.

El títol II de la Llei regula la formació dels professionals sanitaris i preveu tant la formació pregraduada com l'especialitzada i, el que és una innovació normativa de rellevància singular, la formació continuada. L'exigència d'aquesta última, amb caràcter general, amb efectes en el reconeixement del desenvolupament professional del personal dels serveis sanitaris, ha de tenir una especial influència en el mateix desenvolupament, consolidació, qualitat i cohesió del nostre sistema sanitari.

El desenvolupament professional i el seu reconeixement és objecte de regulació en el títol III, que estableix els seus principis generals, comuns i homologables en tot el sistema sanitari. S'assenen així les bases d'un sistema imprescindible per propiciar el desenvolupament del sistema sanitari d'acord amb el principi de qualitat assistencial i de millora permanent de les prestacions sanitàries, sistema que han estat requerint els mateixos professionals, els serveis autonòmics de salut i els serveis professionals de titularitat privada.

L'exercici professional en l'àmbit privat es regula en el títol IV d'aquesta Llei, que estableix, com a principi general, l'aplicació als serveis sanitaris d'aquesta titularitat dels criteris que es determinen en aquesta norma, a fi de garantir la màxima qualitat de les prestacions sanitàries, sigui quin sigui el finançament d'aquestes.

La Llei es completa amb el títol V, relatiu a la participació dels professionals sanitaris en el desenvolupament, la planificació i l'ordenació de les professions sanitàries, participació que s'articula a través de la Comissió Consultiva Professional, en la qual estan representats tots els estaments professionals.

TÍTOL PRELIMINAR

Normes generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

Aquesta Llei regula els aspectes bàsics de les professions sanitàries titulades quant al seu exercici per compte propi o d'altri, a l'estructura general de la formació dels professionals, al desenvolupament professional d'aquests i a la seva participació en la planificació i l'ordenació de les professions sanitàries. Així mateix, estableix els registres de professionals que permetin fer efectius els drets dels ciutadans respecte a les prestacions sanitàries i la planificació adequada dels recursos humans del sistema de salut.

Les disposicions d'aquesta Llei són aplicables tant si la professió s'exerceix en els serveis sanitaris públics com en l'àmbit de la sanitat privada.

Article 2. *Professions sanitàries titulades.*

1. De conformitat amb l'article 36 de la Constitució, i als efectes d'aquesta Llei, són professions sanitàries, titulades i regulades, aquelles la formació pregraduada o especialitzada de les quals s'adreça específicament i fonamentalment a dotar els interessats dels coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de l'atenció de salut, i que estan organitzades en col·legis professionals oficialment reconeguts pels poders públics, d'acord amb el que preveu la normativa específicament aplicable.

2. Les professions sanitàries s'estructuren en els grups següents:

a) De nivell llicenciat: les professions per a l'exercici de les quals habiliten els títols de llicenciat en medicina,

en farmàcia, en odontologia i en veterinària i els títols oficials d'especialista en ciències de la salut per a llicenciats a què es refereix el títol II d'aquesta Llei.

b) De nivell diplomàtic: les professions per a l'exercici de les quals habiliten els títols de diplomàtic en infermeria, en fisioteràpia, en teràpia ocupacional, en podologia, en òptica i optometria, en logopèdia i en nutrició humana i dietètica i els títols oficials d'especialista en ciències de la salut per a aquests diplomats a què es refereix el títol II d'aquesta Llei.

3. Quan sigui necessari, per les característiques de l'activitat, per millorar l'eficàcia dels serveis sanitaris o per adequar l'estructura preventiva o assistencial al progrés científic i tecnològic, es pot declarar formalment el caràcter de professió sanitària, titulada i regulada, d'una determinada activitat no prevista a l'apartat anterior, mitjançant una norma amb rang de llei.

De conformitat amb el que estableix la Llei 10/1986, de 17 de març, sobre odontòlegs i altres professionals relacionats amb la salut dental, tenen caràcter de professió sanitària la de protètic dental i la d'higienista dental.

4. A les normes a què es refereix l'apartat 3 s'han d'establir els procediments perquè el Ministeri de Sanitat i Consum, quan sigui necessari, expedeixi una certificació acreditativa que habiliti per a l'exercici professional dels interessats.

Article 3. Professionals de l'àrea sanitària de formació professional.

1. De conformitat amb l'article 35.1 de la Constitució, són professionals de l'àrea sanitària de formació professional els qui tenen els títols de formació professional de la família professional sanitat, o els títols o certificats equivalents a aquests.

2. Els professionals de l'àrea sanitària de formació professional s'estructuren en els grups següents:

a) De grau superior: els qui tenen els títols de tècnic superior en anatomia patològica i citologia, en dietètica, en documentació sanitària, en higiene bucodental, en imatge per al diagnòstic, en laboratori de diagnòstic clínic, en ortoprotètica, en pròtesis dentals, en radioteràpia, en salut ambiental i en audiopròtesis.

b) De grau mitjà: els qui tenen els títols de tècnic en cures auxiliars d'infermeria i en farmàcia.

3. També tenen la consideració de professionals de l'àrea sanitària de formació professional els qui estiguin en possessió dels títols de formació professional que, en la família professional sanitat, estableixi l'Administració General de l'Estat d'acord amb el que preveu l'article 10.1 de la Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional.

4. Els tècnics superiors i tècnics a què es refereix aquest article exerceixen la seva activitat professional sanitària d'acord amb les normes reguladores de la formació professional, dels seus diferents nivells formatius i de la seva titulació concreta, en el marc del respecte a la competència professional, la responsabilitat i l'autonomia pròpies de les professions sanitàries que preveuen els articles 6 i 7 d'aquesta Llei.

5. Les administracions sanitàries han d'establir, en els casos en què sigui procedent, els models per a la integració i la incorporació dels tècnics superiors i tècnics a què es refereix aquest article i de les seves activitats professionals sanitàries als centres i establiments dependents o adscrits a aquestes administracions, i han de regular els sistemes de formació continuada i de desenvolupament d'aquests.

TÍTOL I

De l'exercici de les professions sanitàries

Article 4. Principis generals.

1. D'acord amb el que estableixen els articles 35 i 36 de la Constitució, es reconeix el dret al lliure exercici de les professions sanitàries, amb els requisits que preveuen aquesta Llei i les altres normes legals que siguin aplicables.

2. L'exercici d'una professió sanitària, per compte propi o d'altri, requereix la possessió del títol oficial corresponent que habiliti expressament per a això o, si s'escau, de la certificació que preveu l'article 2.4 i, si s'escau, cal atènyer-se al que preveuen aquesta certificació, les altres lleis aplicables i les normes reguladores dels col·legis professionals.

3. Els professionals sanitaris exerceixen funcions, entre altres, en els àmbits assistencial, investigador, docent, de gestió clínica, de prevenció i d'informació i educació sanitàries.

4. Correspon a totes les professions sanitàries participar activament en projectes que puguin beneficiar la salut i el benestar de les persones en situacions de salut i malaltia, especialment en el camp de la prevenció de malalties, de l'educació sanitària, de la recerca i de l'intercanvi d'informació amb altres professionals i amb les autoritats sanitàries, per garantir millor les finalitats esmentades.

5. Els professionals han de tenir com a guia de la seva actuació el servei a la societat, l'interès i la salut del ciutadà a qui es presta el servei, el compliment rigorós de les obligacions deontològiques, determinades per les pròpies professions d'acord amb la legislació vigent, i dels criteris de normopràxi o, si s'escau, els usos generals propis de la seva professió.

6. Els professionals sanitaris, al llarg de la seva vida professional, han de dur a terme una formació continuada i acreditar regularment la seva competència professional.

7. L'exercici de les professions sanitàries s'ha de dur a terme amb plena autonomia tècnica i científica, sense més limitacions que les que estableixen aquesta Llei i els altres principis i valors continguts en l'ordenament jurídic i deontològic, i d'acord amb els principis següents:

a) Hi ha d'haver una formalització escrita de la seva feina reflectida en una història clínica que ha de ser comuna per a cada centre i única per a cada pacient que hi sigui atès. La història clínica ha de tendir a ser suportada en mitjans electrònics i a ser compartida entre professionals, centres i nivells assistencials.

b) S'ha de tendir a unificar els criteris d'actuació, que s'han de basar en l'evidència científica i en els mitjans disponibles i suportats en guies i protocols de pràctica clínica i assistencial. Els protocols s'han d'utilitzar de forma orientativa, com a guia de decisió per a tots els professionals d'un equip, i s'han d'actualitzar regularment amb la participació dels qui els han d'aplicar.

c) L'eficàcia organitzativa dels serveis, les seccions i els equips, o les unitats assistencials equivalents sigui quina sigui la denominació, requereix l'existència escrita de normes de funcionament intern i la definició d'objectius i funcions tant generals com específics per a cada membre d'aquest, així com que els professionals emplenin la documentació assistencial, informativa o estadística que determini el centre.

d) La continuïtat assistencial dels pacients, tant la dels que siguin atesos per diferents professionals i especialistes dins del mateix centre com la dels que ho siguin en diferents nivells, requereix en cada àmbit assistencial

l'existència de procediments, protocols d'elaboració conjunta i indicadors per assegurar aquesta finalitat.

e) La progressiva consideració de la interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals en l'atenció sanitària.

Article 5. Principis generals de la relació entre els professionals sanitaris i les persones que atenen.

1. La relació entre els professionals sanitaris i de les persones que atenen es regeix pels principis generals següents:

a) Els professionals tenen el deure de prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que estableixen aquesta Llei i la resta de normes legals i deontològiques aplicables.

b) Els professionals tenen el deure de fer un ús racional dels recursos diagnòstics i terapèutics al seu càrrec, prenent en consideració, entre altres, els costos de les seves decisions, i evitant la sobreutilització, la infrautilització i la utilització inadequada dels recursos esmentats.

c) Els professionals tenen el deure de respectar la personalitat, la dignitat i la intimitat de les persones a les quals atenen i han de respectar la participació d'aquestes en la presa de decisions que els afectin. En tot cas, han d'oferir una informació suficient i adequada perquè aquelles puguin exercir el seu dret al consentiment sobre les decisions esmentades.

d) Els pacients tenen dret a la lliure elecció del metge que els ha d'atendre. Tant si l'exercici professional es desenvolupa en el sistema públic com en l'àmbit privat per compte d'altri, aquest dret s'ha d'exercir d'acord amb una normativa explícita que ha de ser públicament coneguda i accessible. En aquesta situació el professional pot exercir el dret de renunciar a prestar atencions sanitàries a l'esmentada persona només si això no comporta desatenció. En l'exercici en el sistema públic o privat, la renúncia s'ha d'exercir d'acord amb procediments regulars, establerts i explícits, i n'ha de quedar constància formal.

e) Els professionals i els responsables dels centres sanitaris han de facilitar als seus pacients l'exercici del dret a conèixer el nom, la titulació i l'especialitat dels professionals sanitaris que els atenen, així com a conèixer la categoria i la funció d'aquests, si estan definides en el seu centre o institució.

f) Els pacients tenen dret a rebre informació d'acord amb el que estableix la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i les obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

2. Per garantir de manera efectiva i facilitar l'exercici dels drets a què es refereix l'apartat anterior, els col·legis professionals, consells autonòmics i consells generals, en els seus àmbits territorials respectius, han d'establir els registres públics de professionals que, d'acord amb els requeriments d'aquesta Llei, han de ser accessibles a la població i han d'estar a disposició de les administracions sanitàries. Els registres, respectant els principis de confidencialitat de les dades personals contingudes en la normativa d'aplicació, han de permetre conèixer el nom, la titulació, l'especialitat, el lloc d'exercici i les altres dades que aquesta Llei determina com a públiques.

Així mateix, pot haver-hi als centres sanitaris i a les entitats d'assegurances que actuen en el ram de la malaltia altres registres de professionals de caràcter complementari als anteriors, que serveixin a les finalitats indi-

cadés a l'apartat anterior, d'acord amb el que preveuen els articles 8.4 i 43 d'aquesta Llei.

Els criteris generals i requisits mínims d'aquests registres els han d'establir les administracions sanitàries dins dels principis generals que determini el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, que pot acordar la integració d'aquests al del Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut.

Article 6. Llicenciats sanitaris.

1. En general, correspon als llicenciats sanitaris, dins l'àmbit d'actuació per al qual els faculta el seu títol corresponent, la prestació personal directa que sigui necessària en les diferents fases del procés d'atenció integral de salut i, si s'escau, la direcció i avaluació del desenvolupament global de l'esmentat procés, sense detriment de la competència, la responsabilitat i l'autonomia pròpies dels diferents professionals que hi intervenen.

2. Sense perjudici de les funcions que, d'acord amb la seva titulació i competència específica, correspongui desenvolupar a cada professional sanitari ni de les que puguin desenvolupar altres professionals, són funcions de cada una de les professions sanitàries de nivell de llicenciats les següents:

a) **Metges:** corresponen als llicenciats en medicina la indicació i la realització de les activitats adreçades a la promoció i el manteniment de la salut, a la prevenció de les malalties i al diagnòstic, tractament, terapèutica i rehabilitació dels pacients, així com l'enjudiciament i el pronòstic dels processos objecte d'atenció.

b) **Farmacèutics:** corresponen als llicenciats en farmàcia les activitats adreçades a la producció, conservació i dispensació dels medicaments, així com la col·laboració en els processos analítics, farmacoterapèutics i de vigilància de la salut pública.

c) **Dentistes:** corresponen als llicenciats en odontologia i als metges especialistes en estomatologia, sense perjudici de les funcions dels metges especialistes en cirurgia oral i maxil·lofacial, les funcions relatives a la promoció de la salut bucodental i a la prevenció, el diagnòstic i el tractament que assenyalava la Llei 10/1986, de 17 de març, sobre odontòlegs i altres professionals relacionats amb la salut bucodental.

d) **Veterinaris:** corresponen als llicenciats en veterinària el control de la higiene i de la tecnologia en la producció i l'elaboració d'aliments d'origen animal, així com la prevenció i la lluita contra les malalties animals, particularment les zoonosis, i el desenvolupament de les tècniques necessàries per evitar els riscos que poden produir en l'home la vida animal i les seves malalties.

3. També són professionals sanitaris de nivell llicenciat els qui tinguin un títol oficial d'especialista en ciències de la salut establert, d'acord amb el que preveu l'article 19.1 d'aquesta Llei, per a psicòlegs, químics, biòlegs, bioquímics o altres llicenciats universitaris no inclosos en el número anterior.

Aquests professionals han d'exercir les funcions que corresponguin a la seva respectiva titulació, dins del marc general que estableix l'article 16.3 d'aquesta Llei.

4. Quan una activitat professional sigui declarada formalment com a professió sanitària, titulada i regulada amb nivell de llicenciat, en la norma corresponent s'han d'enunciar les funcions que li corresponguin, dins el marc general que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

Article 7. Diplomats sanitaris.

1. En general, correspon als diplomats sanitaris, dins l'àmbit d'actuació per al qual els faculta el seu títol corres-

ponent, la prestació personal de les cures o els serveis propis de la seva competència professional en les diferents fases del procés d'atenció de salut, sense detriment de la competència, responsabilitat i autonomia pròpies dels diferents professionals que intervenen en el procés.

2. Sense perjudici de les funcions que, d'acord amb la seva titulació i competència específica, correspongui exercir a cada professional sanitari, ni de les que puguin exercir altres professionals, són funcions de cada una de les professions sanitàries de nivell diplomad les següents:

a) Infermers: corresponen als diplomats universitaris en infermeria la direcció, avaluació i prestació de les cures d'infermeria orientades a promoure, mantenir i recuperar la salut, com també a prevenir malalties i discapacitats.

b) Fisioterapeutes: correspon als diplomats universitaris en fisioteràpia prestar les cures pròpies de la seva disciplina, a través de tractaments amb mitjans i agents físics, adreçats a la recuperació i rehabilitació de persones amb disfuncions o discapacitats somàtiques, així com a prevenir-les.

c) Terapeutes ocupacionals: correspon als diplomats universitaris en teràpia ocupacional aplicar tècniques i dur a terme activitats de caràcter ocupacional que tendeixin a potenciar o suplir funcions físiques o psíquiques disminuïdes o perdudes, i a orientar i estimular el desenvolupament d'aquestes funcions.

d) Podòlegs: els diplomats universitaris en podologia exerceixen les activitats adreçades a diagnosticar i tractar les afeccions i deformitats dels peus, mitjançant les tècniques terapèutiques pròpies de la seva disciplina.

e) Òptics-optometristes: els diplomats universitaris en òptica i optometria exerceixen les activitats adreçades a detectar els defectes de la refracció ocular, a través del mesurament instrumental, a utilitzar tècniques de reeducació, prevenció i higiene visual, i a adaptar, verificar i controlar els ajuts òptics.

f) Logopedes: els diplomats universitaris en logopèdia exerceixen les activitats de prevenció, avaluació i recuperació dels trastorns de l'audició, de la fonació i del llenguatge, mitjançant tècniques terapèutiques pròpies de la seva disciplina.

g) Dietistes-nutricionistes: els diplomats universitaris en nutrició humana i dietètica exerceixen activitats orientades a l'alimentació de la persona o de grups de persones, adequades a les seves necessitats fisiològiques i, si s'escau, patològiques, i d'acord amb els principis de prevenció i salut pública.

3. Quan una activitat professional sigui declarada formalment com a professió sanitària, titulada i regulada amb nivell de diplomad, en la norma corresponent s'han d'enunciar les funcions que li corresponguin, dins el marc general que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

Article 8. *Exercici professional en les organitzacions sanitàries.*

1. L'exercici professional en les organitzacions sanitàries es regeix per les normes reguladores del vincle entre els professionals i aquestes organitzacions, així com pels preceptes d'aquesta i de les altres normes legals que siguin aplicables.

2. Els professionals poden prestar serveis conjunts en dos o més centres, encara que mantinguin la seva vinculació a un de sol, quan es mantinguin aliances estratègiques o projectes de gestió compartida entre diferents establiments sanitaris. En aquest cas, els nomenaments o contractes de nova creació es poden vincular al pro-

jecte en el seu conjunt, sense perjudici del que estableixi, si s'escau, la normativa sobre incompatibilitats.

3. Els centres sanitaris han de revisar, cada tres anys com a mínim, que els professionals sanitaris de la seva plantilla compleixen els requisits necessaris per exercir la professió d'acord amb el que preveuen aquesta Llei i les altres normes aplicables, entre aquestes la titulació i altres diplomes, certificats o credencials professionals, a fi de determinar la continuïtat de l'habilitació per seguir prestant serveis d'atenció al pacient. Els centres han de disposar d'un expedient personal de cada professional, en el qual s'ha de conservar la seva documentació i al qual l'interessat té dret d'accés.

4. Per fer possible l'elecció de metge que preveu l'article 13 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, i d'acord amb el que estableix l'article 5.2 d'aquesta Llei, els centres sanitaris han de disposar d'un registre del seu personal mèdic, del qual s'ha de posar en coneixement dels usuaris el nom, la titulació, l'especialitat, la categoria i la funció dels professionals.

5. En el cas que, com a conseqüència de la naturalesa jurídica de la relació en virtut de la qual s'exerceixi una professió, el professional hagi d'actuar en un assumpte, forçosament, d'acord amb criteris professionals diferents dels seus, ho pot fer constar per escrit, amb la salvaguarda en tot cas del secret professional i sense detriment de l'eficàcia de la seva actuació i dels principis que contenen els articles 4 i 5 d'aquesta Llei.

Article 9. *Relacions interprofessionals i treball en equip.*

1. L'atenció sanitària integral suposa la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, i evita el fraccionament i la simple superposició entre processos assistencials atesos per diferents titulats o especialistes.

2. L'equip de professionals és la unitat bàsica en què s'estructuren de forma uniprofessional o multiprofessional i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials per dur a terme de manera efectiva i eficient els serveis que els són requerits.

3. Quan una actuació sanitària sigui efectuada per un equip de professionals, s'ha d'articular de forma jerarquizada o col·legiada, si s'escau, atenent els criteris de coneixements i competència, i si s'escau el de titulació, dels professionals que integren l'equip, en funció de l'activitat concreta que han de dur a terme, de la confiança i el coneixement recíproc de les capacitats dels seus membres, i dels principis d'accessibilitat i continuïtat assistencial de les persones ateses.

4. Dins d'un equip de professionals és possible la delegació d'actuacions, sempre que estiguin prèviament establertes dins de l'equip les condicions d'acord amb les quals es pugui produir la delegació o distribució d'actuacions.

Es condició necessària per a la delegació o distribució de la feina la capacitat per fer-ho per part de qui rep la delegació, capacitat que ha de ser objectivable, sempre que sigui possible, amb l'acreditació oportuna.

5. Els equips de professionals, una vegada constituïts i aprovats al si d'organitzacions o institucions sanitàries, han de rebre el reconeixement i el suport dels òrgans directius i gestors d'aquestes, els quals també han de facilitar les seves actuacions. Els centres i les institucions són responsables de la capacitat dels professionals per dur a terme una actuació correcta en les tasques i funcions que els siguin encomanades en el procés de distribució del treball en equip.

Article 10. Gestió clínica a les organitzacions sanitàries.

1. Les administracions sanitàries, els serveis de salut o els òrgans de govern dels centres i establiments sanitaris, segons correspongui, han d'establir els mitjans i els sistemes d'accés a les funcions de gestió clínica, a través de procediments en els quals han de tenir participació els mateixos professionals.

Aquestes funcions poden ser exercides en funció de criteris que acreditin els coneixements necessaris i la capacitat adequada.

2. Als efectes d'aquesta Llei, tenen la consideració de funcions de gestió clínica les relatives a la direcció o coordinació d'unitats i equips sanitaris i assistencials, les de tutories i organització de formació especialitzada, continuada i de recerca i les de participació en comitès interns o projectes institucionals dels centres sanitaris dirigits, entre altres, a assegurar la qualitat, la seguretat, l'eficàcia, l'eficiència i l'ètica assistencial, la continuïtat i la coordinació entre nivells o l'acolliment, la cura i el benestar dels pacients.

3. L'exercici de funcions de gestió clínica està sotmès a l'avaluació de l'acompliment i dels resultats. Aquesta avaluació ha de ser periòdica i pot determinar, si s'escau, la confirmació o remoció de l'interessat en les esmentades funcions, i té efectes en l'avaluació del desenvolupament professional assolit.

4. L'acompliment de funcions de gestió clínica ha de ser objecte de l'oportú reconeixement per part del centre, del servei de salut i del conjunt del sistema sanitari, en la forma que es determini en cada comunitat autònoma.

Article 11. Recerca i docència.

1. Tota l'estructura assistencial del sistema sanitari ha d'estar en disposició de ser utilitzada per a la recerca sanitària i per a la docència dels professionals.

2. Les administracions sanitàries, en coordinació amb les administracions educatives, han de promoure les activitats de recerca i docència en tots els centres sanitaris, com a element essencial per al progrés del sistema sanitari i dels seus professionals.

Els titulars dels centres sanitaris i els serveis de salut poden formalitzar convenis i concerts amb l'Institut de Salut Carlos III, amb altres centres de recerca, públics o privats, i amb altres institucions que tinguin interès en la recerca sanitària, per al desenvolupament de programes de recerca, per a la dotació de places vinculades, o específiques d'investigador, als establiments sanitaris, per a la designació de tutors de la recerca i per a l'establiment de sistemes específics de formació d'investigadors durant el període immediatament posterior a l'obtenció del títol d'especialista.

3. Els serveis de salut, les institucions i els centres sanitaris i les universitats poden formalitzar els concerts que preveuen la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i l'article 14 d'aquesta Llei, per assegurar la docència pràctica dels ensenyaments sanitaris que ho requereixin, d'acord amb les bases generals que estableixi el Govern per a aquest règim de concerts, a l'empara del que estableix la disposició adicional setena de la Llei orgànica esmentada.

Els centres sanitaris acreditats per a la formació especialitzada han de tenir una comissió de docència i els caps d'estudis, coordinadors docents i tutors de la formació que siguin adequats en funció de la seva capacitat docent, en la forma que preveu el títol II d'aquesta Llei.

Els centres sanitaris acreditats per desenvolupar programes de formació continuada han de tenir els caps d'estudis, coordinadors docents i tutors de la formació que siguin adequats en funció de les activitats a exercir.

TÍTOL II**De la formació dels professionals sanitaris****CAPÍTOL I****Normes generals****Article 12. Principis rectors.**

Són principis rectors de l'actuació formativa i docent en l'àmbit de les professions sanitàries:

a) La col·laboració permanent entre els organismes de les administracions públiques competents en matèria d'educació i de sanitat.

b) La concertació de les universitats i dels centres docents de formació professional i les institucions i centres sanitaris, a fi de garantir la docència pràctica dels ensenyaments que ho requereixin.

c) La disposició de tota l'estructura del sistema sanitari per ser utilitzada en la docència pregraduada, especialitzada i continuada dels professionals.

d) La consideració dels centres i serveis sanitaris, també, com a centres de recerca científica i de formació dels professionals, en la mesura que compleixin les condicions adequades a aquestes finalitats.

e) La revisió permanent de les metodologies docents i els ensenyaments en el camp sanitari per a la més bona adequació dels coneixements professionals a l'evolució científica i tècnica i a les necessitats sanitàries de la població.

f) L'actualització permanent de coneixements, mitjançant la formació continuada, dels professionals sanitaris, com un dret i un deure d'aquests. Per a això, les institucions i els centres sanitaris han de facilitar la realització d'activitats de formació continuada.

g) L'establiment, el desenvolupament i l'actualització de metodologies per avaluar els coneixements adquirits pels professionals i el funcionament del propi sistema de formació.

CAPÍTOL II**Formació pregraduada****Article 13. De la formació universitària.**

1. La Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut ha d'emetre informe, amb caràcter preceptiu, sobre els projectes de reials decrets pels quals, d'acord amb el que preveu l'article 34 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, s'estableixin els títols oficials i les directrius generals dels seus corresponents plans d'estudis, quan aquests títols corresponguin a professions sanitàries.

2. Quan es consideri necessari, per aconseguir una adequació més gran de la formació dels professionals a les necessitats del sistema sanitari, als avenços científics i tècnics, o a les disposicions de la Comunitat Europea, el ministre de Sanitat i Consum, amb l'acord previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, pot instar el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport perquè iniciï el tràmit d'establiment de nous títols o de revisió i incorporació de noves àrees de coneixement en les directrius generals dels plans d'estudi que corresponguin.

3. D'acord amb el que disposa l'article 44 de la Llei orgànica d'universitats, la determinació del nombre d'alumnes admesos a la formació pregraduada ha de respondre a les necessitats de professionals sanitaris i a la capacitat existent per a la seva formació.

Article 14. *Concerts entre les universitats i els serveis de salut, institucions i centres sanitaris.*

Les universitats poden fer concerts amb els serveis de salut, les institucions i els centres sanitaris que en cada cas siguin necessaris per garantir la docència pràctica dels ensenyaments de caràcter sanitari que ho requereixin. Les institucions i els centres sanitaris concertats poden afegir a la seva denominació l'adjectiu universitari.

Correspon al Govern, a proposta conjunta dels ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum, amb l'informe previ del Consell de Coordinació Universitària, establir les bases generals a què s'han d'adaptar els concerts, en les quals s'ha de preveure la participació de l'òrgan competent de les comunitats autònomes en els concerts singulars que, conforme a aquelles, se subscriguin entre universitats i institucions sanitàries.

CAPÍTOL III

Formació especialitzada en ciències de la salut

SECCIÓ 1a OBJECTE I DEFINICIONS

Article 15. *Caràcter i objecte de la formació especialitzada.*

1. La formació especialitzada en ciències de la salut és una formació reglada i de caràcter oficial.

2. La formació especialitzada en ciències de la salut té com a objecte dotar els professionals dels coneixements, les tècniques, les habilitats i les actituds propis de l'especialitat corresponent, de forma simultània a l'assumpció progressiva per l'interessat de la responsabilitat inherent a l'exercici autònom de l'especialitat.

Article 16. *Títols d'especialistes en ciències de la salut.*

1. Correspon al Govern, a proposta dels ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum, amb l'informe previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i de l'organització o organitzacions col·legials que corresponguin, l'establiment dels títols d'especialistes en ciències de la salut, com també la seva supressió o canvi de denominació.

2. El títol d'especialista té caràcter oficial i validesa a tot el territori de l'Estat.

3. Sense perjudici de les facultats que assisteixen els professionals sanitaris esmentats als articles 6.2 i 7.2 d'aquesta Llei, ni dels drets reconeguts, per norma legal o reglamentària, als qui estan habilitats per ocupar una plaça d'especialista sense el títol corresponent, és necessari tenir el títol d'especialista per utilitzar de manera expressa la denominació d'especialista, per exercir la professió amb aquest caràcter i per ocupar llocs de treball amb aquesta denominació en centres i establiments públics i privats.

Article 17. *Expedició del títol d'especialista.*

1. Els títols d'especialista en ciències de la salut els expedeix el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

2. L'obtenció del títol d'especialista requereix:

a) Tenir el títol de llicenciat o diplomad universitari que, en cada cas, s'exigeixi.

b) Accedir al sistema de formació que correspongui, així com completar-lo íntegrament d'acord amb els programes de formació que s'estableixin, sense perjudici del que estableix l'article 23 d'aquesta Llei per al cas de nova especialització.

c) Superar les avaluacions que es determinin i dipositar els drets d'expedició del títol corresponent.

Article 18. *Reconeixement professional de títols d'especialista obtinguts en estats estrangers.*

1. El Govern, a proposta del Ministeri de Sanitat i Consum, ha d'establir els casos i procediments per al reconeixement a Espanya de títols d'especialista obtinguts en estats no membres de la Unió Europea, d'acord amb el que, si s'escau, estableixin els tractats i els convenis internacionals que siguin aplicables.

2. El reconeixement de títols d'especialista que preveu el número anterior té efectes professionals, però no acadèmics. Perquè aquests últims efectes es produeixin i els títols habilitin per accedir a cossos docents universitaris i a places vinculades en hospitals, és necessari homologar-los prèviament pel procediment que estableixi el Govern a proposta del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

3. El reconeixement de títols d'especialista obtinguts en estats membres de la Unió Europea, o en estats on sigui aplicable la lliure circulació de treballadors i la llibertat d'establiment i lliure prestació de serveis dels professionals, s'ha d'atenir al que estableixin les normes comunitàries reguladores d'aquest reconeixement.

SECCIÓ 2a DE L'ESTRUCTURA I LA FORMACIÓ EN LES ESPECIALITATS EN CIÈNCIES DE LA SALUT

Article 19. *Estructura general de les especialitats.*

1. Es poden establir especialitats en ciències de la salut per als professionals expressament esmentats als articles 6 i 7 d'aquesta Llei.

També es poden establir especialitats en ciències de la salut per a altres titulats universitaris no especificats en els preceptes esmentats, quan la seva formació de pregrau s'adeqüi al camp professional de l'especialitat corresponent.

2. Les especialitats en ciències de la salut s'han d'agrupar, quan escaigui, atenent criteris de troncalitat. Les especialitats del mateix tronc tenen un període de formació comuna d'una durada mínima de dos anys.

3. El Govern, en establir els títols d'especialista en ciències de la salut, ha de determinar el títol o els títols necessaris per accedir a cada una de les especialitats, així com el tronc en el qual s'integren, si s'escau.

Article 20. *Sistema de formació d'especialistes.*

1. La formació d'especialistes en ciències de la salut implica tant una formació teòrica i pràctica com una participació personal i progressiva de l'especialista en formació en l'activitat i en les responsabilitats pròpies de l'especialitat de què es tracti.

2. La formació té lloc pel sistema de residència en centres acreditats.

En tot cas, els centres o les unitats on es dugui a terme la formació han d'estar acreditats d'acord amb el que preveu l'article 26.

3. La formació mitjançant residència s'ha d'atenir als criteris següents:

a) Els residents han de dur a terme el programa formatiu de l'especialitat amb dedicació a temps complet. La formació mitjançant residència és incompatible amb qualsevol altra activitat professional o formativa, a excepció dels estudis de doctorat.

b) La durada de la residència és la fixada al programa formatiu de l'especialitat i s'assenyala d'acord amb el que disposin, si s'escau, les normes comunitàries.

c) L'activitat professional dels residents la planifiquen els òrgans de direcció conjuntament amb les comissions de docència dels centres de manera que s'incardini

totalment en el funcionament ordinari, continuat i d'urgències del centre sanitari.

d) Els residents han de desenvolupar, de forma programada i tutelada, les activitats previstes al programa, assumint de forma progressiva, segons avancin en la seva formació, les activitats i la responsabilitat pròpia de l'exercici autònom de l'especialitat.

e) Les activitats dels residents, que han de figurar al Llibre de resident, han de ser objecte de les avaluacions que reglamentàriament es determinin. En tot cas hi ha d'haver avaluacions anuals i una avaluació final al terme del període de formació.

f) Durant la residència s'ha d'establir una relació laboral especial entre el servei de salut o el centre i l'especialista en formació. El Govern, atenent les característiques específiques de l'activitat formativa i de l'activitat assistencial que es duu a terme als centres sanitaris, i d'acord amb els criteris que figuren en aquest capítol i a la disposició addicional primera d'aquesta Llei, ha de regular la relació laboral especial de residència.

4. El Govern pot adaptar els principis establerts en el número anterior i els altres que figuren a les seccions 1a i 2a d'aquest capítol a les característiques específiques de la formació especialitzada en ciències de la salut de les professions que preveuen els articles 6.2, paràgrafs b), c) i d), 6.3 i 7 d'aquesta Llei.

Article 21. *Programes de formació.*

1. Els programes de formació de les especialitats en ciències de la salut han d'especificar els objectius qualitius i quantitatius i les competències professionals que ha de complir l'aspirant al títol al llarg de cada un dels cursos anuals en què es divideix el programa formatiu.

2. Els programes de formació els elabora la Comissió Nacional de l'Especialitat. Una vegada ratificats pel Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i amb l'informe previ de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut i del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, els aprova el Ministeri de Sanitat i Consum.

Els programes de formació han de ser periòdicament revisats i actualitzats pel procediment que preveu el paràgraf anterior.

Una vegada aprovats, els programes de formació s'han de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» per a coneixement general.

3. Quan es tracti d'especialitats d'un mateix tronc, el programa del període de formació comuna l'ha d'elaborar una comissió específica composta per representants de les comissions nacionals de les especialitats corresponents.

4. En el cas d'especialitats pluridisciplinàries, els programes de formació poden preveure trajectes de formació específica en funció de les titulacions de procedència.

Article 22. *Accés a la formació especialitzada.*

1. L'accés a la formació sanitària especialitzada s'efectua a través d'una convocatòria anual de caràcter nacional.

2. El Ministeri de Sanitat i Consum, amb l'informe previ del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport i de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, ha d'establir les normes que regulen la convocatòria anual que, en tot cas, ha de consistir en una prova o conjunt de proves que avaluï coneixements teòrics i pràctics i les habilitats clíniques i comunicatives, així com en una valoració dels mèrits acadèmics i, si s'escau, professionals, dels aspirants.

Les proves han de ser específiques per a les diferents titulacions acadèmiques que puguin accedir a les diferents especialitats. Així mateix, es poden establir proves específiques per especialitats troncales.

3. L'accés de les persones amb discapacitat a la formació sanitària especialitzada, sempre que el grau de discapacitat sigui compatible amb l'acompliment de les funcions corresponents a l'especialitat a la qual s'opta, s'ha d'inspirar en els principis d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i compensació de desavantatges i, si s'escau, s'han d'adaptar les proves a les necessitats especials i a les singularitats d'aquestes persones.

4. S'ha de determinar per reglament el sistema d'adjudicació de totes les places ofertes a la convocatòria anual, que s'ha de fer d'acord amb l'ordre decreixent de la puntuació obtinguda per cada aspirant, amb les peculiaritats que s'estableixin respecte a les places de centres de titularitat privada.

5. L'oferta de places de la convocatòria anual la fixa la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, amb els informes previs del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, atenent les propostes realitzades per les comunitats autònomes, les necessitats d'especialistes del sistema sanitari i les disponibilitats presupostàries.

Article 23. *Formació per a una nova especialització.*

Els especialistes en ciències de la salut amb almenys cinc anys d'exercici professional com a tals poden obtenir un nou títol d'especialista, en una especialitat del mateix tronc que la que tinguin, pel procediment que es determini reglamentàriament, que en tot cas ha de contenir una prova per avaluar la competència de l'aspirant en el camp de la nova especialitat.

El període de formació en la nova especialitat i el programa a desenvolupar durant aquest període es defineix mitjançant l'adaptació del programa formatiu general al currículum formatiu i professional de l'interessat.

No es pot accedir al tercer i successius títols d'especialista per aquest procediment fins que hagin transcorregut com a mínim vuit anys des de l'obtenció de l'anterior.

Article 24. *Àrees de capacitació específica.*

1. El Govern, d'acord amb el procediment que assenyala l'article 16.1, pot establir àrees de capacitació específica dins d'una o diverses especialitats en ciències de la salut.

2. El diploma d'àrea de capacitació específica té caràcter oficial i validesa a tot el territori de l'Estat. L'expedeix el Ministeri de Sanitat i Consum i és necessari tenir-lo per utilitzar de manera expressa la denominació d'especialista amb capacitació específica en l'àrea. Pot ser valorat com a mèrit per accedir a llocs de treball d'alta especialització en centres o establiments públics i privats.

Article 25. *Formació en àrees de capacitació específica.*

S'han d'establir reglamentàriament els casos i els requisits perquè els especialistes en ciències de la salut puguin accedir al diploma d'àrea de capacitació específica, sempre que aquesta àrea s'hagi constituït en l'especialitat corresponent, i acreditin com a mínim cinc anys d'exercici professional en l'especialitat.

L'accés a aquest diploma es pot produir mitjançant una formació programada, o a través de l'exercici professional específicament orientat a l'àrea corresponent,

acompanyat d'activitats docents o discentes de formació continuada en l'esmentada àrea i, en tot cas, després de l'avaluació de la competència professional de l'interessat d'acord amb els requeriments que preveu l'article 29.

SECCIÓ 3a ESTRUCTURA DE SUPORT A LA FORMACIÓ

Article 26. *Acreditació de centres i unitats docents.*

1. El Ministeri de Sanitat i Consum i el d'Educació, Cultura i Esport, a proposta de la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut adoptada amb l'informe previ del Fòrum Professional que preveu l'article 35.3.b) de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, i mitjançant una ordre que s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat», han d'establir els requisits d'acreditació que, amb caràcter general, han de complir els centres o les unitats per a la formació d'especialistes en ciències de la salut.

2. L'Agència de Qualitat del Sistema Nacional de Salut ha de coordinar les auditories, els informes i les propostes necessaris per acreditar els centres i les unitats docents i per avaluar el funcionament i la qualitat del sistema de formació, per a la qual cosa pot demanar la col·laboració de les agències de qualitat de les comunitats autònomes i dels serveis d'inspecció d'aquestes.

3. Correspon al Ministeri de Sanitat i Consum, a instància de l'entitat titular del centre, amb els informes previs de la comissió de docència d'aquest i de la conselleria de sanitat de la comunitat autònoma, i d'acord amb els informes i les propostes a què es refereix l'apartat anterior, resoldre sobre les sol·licituds d'acreditació de centres i unitats docents.

L'acreditació ha d'especificar, en tot cas, el nombre de places docents acreditades.

4. La revocació, total o parcial, de l'acreditació concedida s'ha de fer, si s'escau, pel mateix procediment, escoltats el centre afectat i la seva comissió de docència.

Article 27. *Comissions de docència.*

1. A cada centre sanitari o, si s'escau, unitats docents, acreditat per a la formació d'especialistes hi ha una comissió de docència la missió de la qual és la d'organitzar la formació, supervisar-ne l'aplicació pràctica i controlar el compliment dels objectius que s'especifiquen als programes.

La comissió de docència també té les funcions de facilitar la integració de les activitats formatives i dels residents amb l'activitat assistencial i ordinària del centre, i la de planificar la seva activitat professional al centre conjuntament amb els òrgans de direcció d'aquest.

2. Les comunitats autònomes, dins els criteris generals que fixi la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut, han de determinar la dependència funcional, la composició i les funcions de les comissions de docència. En tot cas, a les comissions de docència hi ha d'haver representació dels tutors de la formació i dels residents.

Article 28. *Comissions nacionals d'especialitat.*

1. Per cada una de les especialitats en ciències de la salut, i com a òrgan assessor dels ministeris d'Educació, Cultura i Esport i de Sanitat i Consum en el camp de l'especialitat corresponent, s'ha de constituir una comissió nacional designada pel Ministeri de Sanitat i Consum amb la composició següent:

a) Dos vocals proposats pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, dels quals com a mínim un ha de tenir

la condició de tutor de la formació en l'especialitat corresponent.

b) Quatre vocals entre els especialistes de reconegut prestigi que proposi la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

c) Dos vocals en representació de les entitats i societats científiques d'àmbit estatal legalment constituïdes en l'àmbit de l'especialitat.

d) Dos vocals en representació dels especialistes en formació, elegits per aquests en la forma que es determini reglamentàriament.

e) Un vocal en representació de l'organització col·legial corresponent. Si l'especialitat pot ser cursada per diferents titulats, la designació del representant s'ha de fer de comú acord per les corporacions corresponents.

2. En el cas d'especialitats pluridisciplinàries, el Govern pot ampliar el nombre dels vocals previstos al paràgraf b) de l'apartat anterior, a fi d'assegurar la representació adequada dels diferents titulats que tinguin accés a l'especialitat corresponent.

3. Tots els membres de la comissió, llevat del que preveu l'apartat 1.d), han de tenir el corresponent títol d'especialista.

4. Els membres de la comissió previstos als paràgrafs a), b), c) i e) de l'apartat 1 d'aquest article s'han de designar per a un període de quatre anys, i només poden ser designats novament per a un altre període de la mateixa durada.

Això no obstant, han de cessar en les seves funcions quan ho acordin el departament o la comissió que els va proposar o la societat o la corporació a la qual representen.

5. El mandat dels membres de la comissió previstos a l'apartat 1.d) d'aquest article és de dos anys.

6. El Ministeri de Sanitat i Consum, per resolució motivada i escoltada prèviament la comissió corresponent, pot acordar la cessació de tots els membres o d'una part d'ells, quan la comissió no compleixi adequadament les seves funcions.

7. Cada comissió ha d'elegir, entre els seus membres, el president i el vicepresident.

8. S'han de determinar reglamentàriament les funcions de les comissions nacionals d'especialitat, que en tot cas, dins dels criteris comuns que, si s'escau, determini el Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, han d'exercir les següents:

a) L'elaboració del programa formatiu de l'especialitat.

b) L'establiment dels criteris d'avaluació dels especialistes en formació.

c) L'establiment dels criteris per a l'avaluació en el cas de nova especialització que preveu l'article 23.

d) La proposta de creació d'àrees de capacitació específica.

e) L'establiment de criteris per a l'avaluació d'unitats docents i formatives.

f) L'informe sobre programes i criteris relatius a la formació continuada dels professionals, especialment els que es refereixin a l'acreditació i l'acreditació avançada de professionals en àrees funcionals específiques dins del camp de l'especialitat.

g) La participació en el disseny dels plans integrals dins l'àmbit de l'especialitat corresponent.

h) Les que assenyala expressament aquesta Llei o les que determinin les disposicions reglamentàries dictades per desplegar-la.

Article 29. *Comitès d'àrees de capacitació específica.*

Quan existeixi una àrea de capacitació específica, la comissió o les comissions nacionals de l'especialitat o especialitats en el si de les quals es constitueixi l'àrea

han de designar un comitè de l'àrea compost per sis especialistes.

El comitè ha d'exercir les funcions que es determinin per reglament i, en tot cas, les de proposta dels continguts del programa de formació i les d'avaluació dels especialistes que aspirin a obtenir el corresponent diploma de l'àrea de capacitació específica.

Article 30. *Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut.*

1. El Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut té la composició següent:

a) Els presidents de les comissions nacionals de cada especialitat en ciències de la salut.

b) Dos especialistes per cada un dels títols universitaris que tinguin accés directe a alguna especialitat en ciències de la salut, elegits, per a un període de dos anys, un pels membres de les comissions nacionals que tinguin el títol de què es tracti, i l'altre per l'organització col·legial entre els membres esmentats.

c) Dos representants del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.

d) Dos representants del Ministeri de Sanitat i Consum.

e) Dos representants de les comunitats autònomes designats per la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

2. El Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut ha d'elegir, entre els seus membres, el president i el vicepresident.

3. El Consell funciona en Ple o en les comissions i els grups de treball que el mateix Consell decideixi constituir. En tot cas, s'han de constituir les següents:

a) La Comissió Permanent, que té les funcions que el Ple del Consell li delegui.

b) Una comissió delegada del Consell per cada una de les titulacions o agrupacions d'especialitats que es determinin.

4. El Consell ha d'aprovar el seu propi reglament de règim interior, que s'ha d'adaptar al que disposa respecte als òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Això no obstant, el vot de cada un dels membres del Consell s'ha de ponderar en funció de la composició concreta del mateix Consell, atenent criteris de proporcionalitat respecte al nombre d'especialistes representats.

5. Corresponen al Consell la coordinació de l'actuació de les comissions nacionals d'especialitats, la promoció de la recerca i de les innovacions tècniques i metodològiques en l'especialització sanitària, i la superior assistència i assessorament tècnic i científic al Ministeri de Sanitat i Consum en matèria de formació sanitària especialitzada.

6. El Consell ha d'elegir, entre els seus membres, quatre vocals de la Comissió Consultiva Professional.

Article 31. *Suport tècnic i secretaria de les comissions.*

1. Correspon als centres sanitaris acreditats per a la formació d'especialistes, respecte de les comissions de docència constituïdes en els mateixos centres, i al Ministeri de Sanitat i Consum, respecte de les comissions nacionals i del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, facilitar el suport tècnic i administratiu que sigui necessari per al seu funcionament.

2. Les funcions de secretari, amb veu però sense vot, dels òrgans col·legiats a què es refereix l'apartat anterior i de les comissions i dels grups de treball que, si s'escau, es constitueixen, les ha d'exercir qui designi la direcció del centre o el Ministeri de Sanitat i Consum, segons correspongui.

Article 32. *Registres.*

1. Al Registre nacional d'especialistes en formació s'han d'inscriure aquests quan comencin la seva formació especialitzada i s'hi ha d'anotar els resultats de les seves avaluacions anuals i final.

2. Al Registre nacional d'especialistes en ciències de la salut s'han d'inscriure tots els professionals que obtinguin un títol d'especialista, així com els qui tinguin homologat o reconegut un títol obtingut a l'estranger.

Al Registre nacional d'especialistes amb diploma de capacitació específica s'han d'inscriure tots els especialistes que l'obtinguin o que tinguin reconegut als mateixos efectes professionals un títol o diploma obtingut a l'estranger.

Aquests registres tenen caràcter públic pel que fa a la identitat dels interessats, al títol o diploma que tenen i a les dates de la seva obtenció, reconeixement o homologació.

3. Al registre de centres acreditats per a la formació d'especialistes s'han d'inscriure tots els centres acreditats per impartir aquesta formació.

Aquest registre té caràcter públic.

4. Els registres als quals es refereix aquest article els gestiona el Ministeri de Sanitat i Consum, llevat del que preveu el primer paràgraf de l'apartat 2, que el gestiona el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, i s'han d'integrar al Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut, que n'ha de fer públiques les dades agregades i integrades, així com les que resultin del tractament estadístic, d'acord amb els principis generals que estableixi el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

CAPÍTOL IV

Formació continuada

Article 33. *Principis generals.*

1. La formació continuada és el procés d'ensenyament i aprenentatge actiu i permanent al qual tenen dret i obligació els professionals sanitaris, que s'inicia en finalitzar els estudis de pregrau o d'especialització i que està destinat a actualitzar i millorar els coneixements, les habilitats i les actituds dels professionals sanitaris davant de l'evolució científica i tecnològica i les demandes i necessitats, tant socials com del mateix sistema sanitari.

2. Són objectius de la formació continuada:

a) Garantir l'actualització dels coneixements dels professionals i la permanent millora de la seva qualificació, així com incentivar-los en la seva feina diària i incrementar la seva motivació professional.

b) Potenciar la capacitat dels professionals per efectuar una valoració equilibrada de l'ús dels recursos sanitaris en relació amb el benefici individual, social i col·lectiu que pugui derivar d'aquest ús.

c) Generalitzar el coneixement, per part dels professionals, dels aspectes científics, tècnics, ètics, legals, socials i econòmics del sistema sanitari.

d) Millorar en els mateixos professionals la percepció del seu paper social, com a agents individuals en un sistema general d'atenció de salut i de les exigències ètiques que això comporta.

e) Possibilitar l'establiment d'instruments de comunicació entre els professionals sanitaris.

Article 34. *Comissió de Formació Continuada.*

1. A fi d'harmonitzar l'exercici de les funcions que les administracions sanitàries públiques i altres institu-

cions i organismes tenen en matèria de formació continuada, així com de coordinar les actuacions que es duiguin a terme en aquest camp, es constitueix la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries.

2. Formen part de la Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries les administracions públiques presents en el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

Sense perjudici del que estableix el paràgraf anterior, la Comissió també ha d'incorporar representació dels col·legis professionals, de les universitats, del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut i de les societats científiques, en la forma que es determini reglamentàriament.

3. La Comissió de Formació Continuada de les Professions Sanitàries ha d'eleger el seu president i aprovar el seu reglament de règim interior. El seu règim de funcionament s'ha d'adaptar al que estableix per als òrgans col·legiats el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes.

El Ministeri de Sanitat i Consum ha de prestar el suport tècnic i administratiu necessari per al funcionament de la Comissió, i n'ha de nomenar el secretari, que té veu però no vot a les reunions de la Comissió.

4. La Comissió de Formació Continuada exerceix les funcions següents:

a) Les de detecció, anàlisi, estudi i valoració de les necessitats dels professionals i del sistema sanitari en matèria de formació continuada, d'acord amb les propostes dels òrgans competents de les comunitats autònomes, de les societats científiques i, si s'escau, de les organitzacions professionals representades a la Comissió Consultiva Professional.

b) Les de proposta per a l'adopció de programes o per a l'exercici d'activitats i actuacions de formació continuada de caràcter prioritari i comú per al conjunt del sistema sanitari.

c) Les de proposta d'adopció de les mesures que es considerin necessàries per planificar, harmonitzar i coordinar l'actuació dels diversos agents que actuen en l'àmbit de la formació continuada dels professionals sanitaris.

d) Les d'estudi, informe i proposta per establir procediments, criteris i requisits per a l'acreditació de centres i activitats de formació continuada.

e) Les d'estudi, informe i proposta per establir procediments, criteris i requisits per a l'acreditació i l'acreditació avançada de professionals en una àrea funcional específica d'una professió o especialitat, com a conseqüència de l'exercici d'activitats de formació continuada acreditada.

Article 35. *Acreditació de centres, activitats i professionals.*

1. El Ministeri de Sanitat i Consum i els òrgans competents de les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves respectives competències, poden acreditar activitats i programes d'actuació en matèria de formació continuada dels professionals sanitaris, així com, amb caràcter global, centres en els quals s'imparteixen.

L'acreditació, que s'ha de fer necessàriament d'acord amb els requisits, el procediment i els criteris establerts d'acord amb el que preveu l'article 34.4.d), té efectes a tot el territori nacional, sigui quina sigui l'Administració pública que va expedir l'acreditació.

2. En qualsevol moment les administracions públiques poden auditar i avaluar els centres i les activitats de formació continuada que hagin acreditat.

3. Només poden ser subvencionats amb càrrec a fons públics els centres i les activitats de formació continuada que estiguin acreditats d'acord amb el que preveu aquest article.

A partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, només poden ser preses en consideració en la carrera dels professionals sanitaris les activitats de formació continuada que hagin estat acreditades. Les activitats de formació continuada dels professionals sanitaris prèvies a l'entrada en vigor de la Llei i que no hagin estat acreditades han de ser objecte de consideració pels comitès encarregats de valorar els mèrits als efectes esmentats.

4. El Ministeri de Sanitat i Consum i els òrgans competents de les comunitats autònomes poden delegar les funcions de gestió i acreditació de la formació continuada, inclosa l'expedició de certificacions individuals, en altres corporacions o institucions de dret públic, de conformitat amb el que disposen aquesta Llei i les normes aplicables en cada cas.

Els organismes d'acreditació de la formació continuada han de ser, en tot cas, independents dels organismes encarregats de la provisió de les activitats de formació acreditades per aquells.

5. Les credencials dels professionals i les seves revisions no substitueixen els procediments de formació, coneixements i habilitats, que són necessaris per determinar els mecanismes de promoció i contractació.

Article 36. *Diplomes d'acreditació i diplomes d'acreditació avançada.*

1. Les administracions sanitàries públiques poden expedir diplomes d'acreditació i diplomes d'acreditació avançada, per certificar el nivell de formació assolit per un professional en una àrea funcional específica d'una determinada professió o especialitat, en funció de les activitats de formació continuada acreditada dutes a terme per l'interessat a l'àrea funcional corresponent.

Els diplomes d'acreditació i els diplomes d'acreditació avançada, que s'han d'expedir necessàriament d'acord amb els requisits, el procediment i els criteris establerts d'acord amb el que preveu l'article 34.4.e), tenen efectes en tot el territori nacional, sigui quina sigui l'Administració pública que va expedir el diploma.

2. Les administracions sanitàries públiques han d'establir els registres necessaris per inscriure els diplomes d'acreditació i d'acreditació avançada que expedixin. Aquests registres tenen caràcter públic pel que fa a la identitat de l'interessat, el diploma o els diplomes que tingui i la data d'obtenció.

3. Els diplomes d'acreditació i els diplomes d'acreditació avançada s'han de valorar com a mèrit en els sistemes de provisió de places quan ho prevegi la normativa corresponent.

TÍTOL III

Del desenvolupament professional i el seu reconeixement

Article 37. *Normes generals.*

1. Es constitueix el sistema de reconeixement del desenvolupament professional dels professionals sanitaris a què es refereixen els articles 6 i 7 d'aquesta Llei, que consisteix en el reconeixement públic, exprés i de forma individualitzada, del desenvolupament assolit per un professional sanitari quant a coneixements, experiència en les tasques assistencials, docents i de recerca, com també quant al compliment dels objectius assistencials i investigadors de l'organització en la qual presten els seus serveis.

2. Sense perjudici de les facultats i funcions per a les quals habiliti el títol oficial corresponent, el reconeixement del desenvolupament professional és públic i amb atribució expressa del grau assolit per cada professional en l'exercici del conjunt de funcions que li són pròpies.

3. Poden accedir voluntàriament al sistema de desenvolupament professional els professionals que estiguin establerts o prestin els seus serveis dins el territori de l'Estat.

Article 38. *Desenvolupament professional.*

1. Les administracions sanitàries han de regular, per als seus propis centres i establiments, el reconeixement del desenvolupament professional, dins els principis generals següents:

a) El reconeixement s'ha d'articular en quatre graus. Les administracions sanitàries, tanmateix, poden establir un grau inicial, previ als anteriorment indicats. La creació d'aquest grau inicial comporta la seva homologació d'acord amb el que preveu l'article 39 d'aquesta Llei.

b) L'obtenció del primer grau, i l'accés als superiors, requereix l'avaluació favorable dels mèrits de l'interessat, en relació amb els seus coneixements, les seves competències, la seva formació continuada acreditada, activitat docent i recerca. L'avaluació també ha de tenir en compte els resultats de l'activitat assistencial de l'interessat, la qualitat d'aquesta i el compliment dels indicadors que s'hagin establert per valorar-la, així com la seva implicació en la gestió clínica que defineix l'article 10 d'aquesta Llei.

c) Per obtenir el primer grau cal acreditar cinc anys d'exercici professional. L'avaluació per accedir als graus superiors es pot sol·licitar un cop transcorreguts, com a mínim, cinc anys des de la precedent avaluació positiva. En cas d'avaluació negativa, el professional pot sol·licitar una nova avaluació un cop transcorreguts dos anys des d'aquella.

d) L'avaluació l'ha de dur a terme un comitè específic creat a cada centre o institució. Han d'integrar el comitè, majoritàriament, professionals de la mateixa professió sanitària de l'avaluat, i s'hi ha de garantir la participació de representants del servei o unitat de pertinença del professional avaluat, així com d'avaluadors externs designats per agències de qualitat o societats científiques del seu àmbit de competència.

e) Els professionals tenen dret a fer constar públicament el grau de desenvolupament professional que tinguin reconegut.

f) Dins de cada servei de salut, aquests criteris generals del sistema de desenvolupament professional, i la seva repercussió en la carrera, s'han d'acomodar i adaptar a les condicions i característiques organitzatives, sanitàries i assistencials del servei de salut o de cada un dels seus centres, sense detriment dels drets ja establerts.

2. Els centres sanitaris privats en els quals hi hagi professionals sanitaris que prestin serveis per compte d'altri, en la mesura que ho permeti la capacitat de cada centre, han d'establir procediments per reconèixer-los el desenvolupament professional i la carrera, que s'han d'adequar als criteris que fixa aquest títol.

Els procediments a què es refereix el paràgraf anterior han de ser supervisats, en la seva implantació i desenvolupament, per l'Administració sanitària corresponent.

A cada centre s'ha de conservar la documentació d'avaluació dels professionals de cada servei o unitat d'aquest.

3. Els professionals sanitaris que exerceixin la seva activitat exclusivament a través de l'exercici professional

per compte propi poden accedir voluntàriament als procediments de reconeixement del desenvolupament professional, en la forma que determini l'Administració sanitària corresponent. En tot cas, aquests professionals han de superar les mateixes avaluacions que s'estableixin per als qui prestin serveis per compte d'altri en centres sanitaris.

Article 39. *Homologació del reconeixement del desenvolupament professional.*

El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, a proposta de la Comissió de Recursos Humans i escoltada la Comissió Consultiva Professional, ha d'establir els principis i els criteris generals per homologar el reconeixement del desenvolupament professional en tot el Sistema Nacional de Salut, especialment pel que fa a les denominacions dels diferents graus, els sistemes de valoració dels mèrits, la composició dels comitès d'avaluació i el reconeixement mutu dels graus assolits pels professionals dels diferents serveis de salut.

TÍTOL IV

De l'exercici privat de les professions sanitàries

Article 40. *Modalitats i principis generals de l'exercici privat.*

1. En l'àmbit de la sanitat privada, els professionals sanitaris poden exercir la seva activitat per compte propi o d'altri.

2. La prestació de serveis per compte propi o d'altri es pot efectuar mitjançant qualsevol de les formes contractuals que preveu l'ordenament jurídic.

3. Els serveis sanitaris de titularitat privada han d'estar dotats d'elements de control que garanteixin els nivells de qualitat professional i d'avaluació que estableix aquesta Llei d'acord amb els principis següents:

a) Dret a exercir l'activitat professional adequada a la titulació i categoria de cada professional.

b) Respecte a l'autonomia tècnica i científica dels professionals sanitaris.

c) Marc de contractació estable, motivació per a una eficiència més gran i estímuls per al rendiment professional.

d) Participació en la gestió i l'organització del centre o unitat a què pertanyi.

e) Dret i deure de formació continuada.

f) Avaluació de la competència professional i de la qualitat del servei prestat.

g) Garantir la responsabilitat civil professional a través d'una entitat asseguradora, o bé a través d'altres entitats financeres autoritzades a concedir avals o garanties.

h) Lliure competència i transparència del sistema de contractació.

i) Llibertat de prescripció, atenent les exigències del coneixement científic i l'observança de la llei.

Article 41. *Prestació de serveis per compte d'altri.*

1. Els professionals sanitaris que prestin la seva activitat en centres o serveis sanitaris privats per compte d'altri tenen dret a ser informats de les seves funcions, tasques i comeses, així com dels objectius assignats a la seva unitat i centre sanitari i dels sistemes establerts per avaluar-ne el compliment.

2. Aquests professionals sanitaris estan obligats a exercir la professió, o desenvolupar el conjunt de les funcions que tinguin assignades, amb lleialtat, eficàcia

i amb observança dels principis tècnics, científics, professionals, ètics i deontològics que siguin aplicables.

3. També estan obligats a mantenir degudament actualitzats els coneixements i les aptituds necessaris per a l'exercici correcte de la professió o per al desenvolupament de les funcions que corresponguin a la seva titulació.

4. L'avaluació regular de competències i els sistemes de control de qualitat que preveu aquesta Llei s'han d'aplicar als centres privats que ocupin professionals sanitaris mitjançant el règim de prestació de serveis per compte d'altri. El sistema de desenvolupament professional s'ha d'articular en aquests centres de conformitat amb el que estableix per a aquests el títol III d'aquesta Llei.

Article 42. *Prestació de serveis per compte propi.*

1. A fi de garantir la titulació oficial de professionals i especialistes, la qualitat i la seguretat dels equipaments i les instal·lacions, i la subjecció a la disciplina professional i als altres requisits i garanties que determina aquesta Llei, tots els contractes de prestació de serveis sanitaris, així com les seves modificacions, que se subscriuguin entre professionals sanitaris, entre professionals i centres sanitaris o entre professionals i entitats d'assegurances que actuïn en el ram de malaltia, s'han de formalitzar per escrit.

2. Els professionals sanitaris que exerceixin exclusivament mitjançant la prestació de serveis per compte propi poden accedir voluntàriament al sistema de desenvolupament professional en la forma que preveu el títol III d'aquesta Llei.

Article 43. *Registres de professionals.*

Els centres sanitaris i les entitats d'assegurances que actuïn en el ram de malaltia a què es refereixen els articles 41 i 42 han d'establir i mantenir actualitzat un registre dels professionals sanitaris amb els quals mantinguin contractes de prestació de serveis per compte propi o d'altri.

D'acord amb el que preveu l'article 5.2 d'aquesta Llei, aquest registre és públic quant al nom, la titulació, l'especialitat i, si s'escau, la categoria i la funció del professional.

Les comunitats autònomes han d'establir els criteris generals i els requisits mínims dels registres esmentats, dins els principis que determini el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, que en pot acordar la integració al Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut.

Article 44. *Publicitat de l'exercici professional privat.*

1. La publicitat dels serveis i de les prestacions oferts al públic pels professionals sanitaris ha de respectar rigorosament la base científica de les activitats i prescripcions, i ha de ser objectiva, prudent i veraç, de manera que no aixequi falses esperances o propagui conceptes infundats.

2. Els professionals sanitaris poden facilitar als mitjans de comunicació, o expressar-hi directament, informacions sobre les seves activitats professionals, sempre que la informació facilitada sigui verídica, discreta, prudent i es manifesti de manera fàcilment comprensible per al col·lectiu social al qual s'adreça.

3. No poden ser objecte de publicitat les activitats o els productes sanitaris no autoritzats, o sobre els quals no hi hagi evidència dels seus efectes beneficiosos per a l'ésser humà, i queda prohibida la publicitat de productes i serveis de caràcter creencial i dels productes miracle.

4. L'incompliment i, si s'escau, la sanció que correspongui, del que disposen els apartats anteriors s'ha d'exigir d'acord amb la Llei 14/1986, general de sanitat i, en el que siguin aplicables, amb les lleis 26/1984, general per a la defensa dels consumidors i usuaris, i 34/1988, general de publicitat.

Article 45. *Seguretat i qualitat en l'exercici professional privat.*

1. Les consultes professionals han de complir els requisits d'autorització i acreditació que, atenent les seves característiques específiques, determinin els òrgans competents de les comunitats autònomes.

2. Les garanties de seguretat i qualitat són aplicables a totes les activitats sanitàries privades, amb independència del finançament de les prestacions que ofereixin en cada moment.

Correspon a les administracions sanitàries públiques, respecte dels professionals i centres establerts en el seu àmbit geogràfic, vetllar pel compliment de les garanties a què es refereix el paràgraf anterior, per a la qual cosa poden demanar la col·laboració d'agències de qualitat o organismes equivalents, o dels col·legis professionals en el cas de les consultes professionals en els termes que es determinin reglamentàriament.

Article 46. *Cobertura de responsabilitat.*

Els professionals sanitaris que exerceixin en l'àmbit de l'assistència sanitària privada, així com les persones jurídiques o entitats de titularitat privada que prestin qualsevol classe de serveis sanitaris, estan obligats a subscriure l'oportuna assegurança de responsabilitat, un aval o una altra garantia financera que cobreixi les indemnitzacions que puguin derivar d'un dany eventual a les persones causat per la prestació de l'assistència o els serveis esmentats.

Les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de determinar les condicions essencials de l'assegurament, amb la participació dels professionals i de la resta dels agents del sector.

En el cas de professions col·legiades, els col·legis professionals poden adoptar les mesures necessàries per facilitar als seus col·legiats el compliment d'aquesta obligació.

TÍTOL V

De la participació dels professionals

Article 47. *Comissió Consultiva Professional.*

1. La Comissió Consultiva Professional és l'òrgan de participació dels professionals en el sistema sanitari i en el desenvolupament, la planificació i l'ordenació de les professions sanitàries.

2. En relació amb el desenvolupament professional, les funcions de la Comissió han d'incloure els àmbits relatius a la formació, el sistema del seu reconeixement i l'avaluació de competències.

Article 48. *Composició i adscripció.*

1. La Comissió Consultiva Professional té la composició següent:

a) Quatre representants del Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de la Salut, designats pel mateix Consell.

b) Dos representants de cada una de les professions sanitàries a què es refereixen l'article 6.2, paràgrafs a)

i b), i l'article 7.2, paràgraf a), d'aquesta Llei, designats pels corresponents consells generals de col·legis.

c) Un representant de cada una de les professions sanitàries a què es refereix l'article 6.2, paràgrafs c) i d), d'aquesta Llei, designat pels corresponents consells generals de col·legis.

d) Un representant de les professions sanitàries a què es refereix l'article 6.3 d'aquesta Llei, designat de comú acord pels consells generals de col·legis o pels col·legis nacionals de les professions corresponents.

e) Un representant de les professions sanitàries a què es refereix l'article 7.2, paràgrafs b) a g), d'aquesta Llei, designat de comú acord pels consells generals de col·legis o pels col·legis nacionals de les professions corresponents.

f) Un representant de les professions sanitàries a què es refereix l'article 2.3, segon paràgraf, d'aquesta Llei, designat de comú acord pels consells generals de col·legis o, si no, per les organitzacions científiques.

g) Un representant del conjunt de professionals sanitaris a què es refereix l'article 3.2.a) d'aquesta Llei, designat de comú acord per les seves organitzacions científiques i col·legis oficials.

h) Un representant del conjunt de professionals sanitaris a què es refereix l'article 3.2.b) d'aquesta Llei, designat de comú acord per les seves organitzacions científiques.

i) Quatre professionals sanitaris de reconegut prestigi en l'àmbit assistencial, designats per la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut.

j) Dos professionals sanitaris de reconegut prestigi en l'àmbit assistencial, designats per les associacions i entitats que actuen en la sanitat privada.

2. Els membres de la Comissió Consultiva Professional s'han de designar per a un període de quatre anys, i poden ser novament designats només per a un altre període de la mateixa durada.

Això no obstant, els membres de la Comissió han de cessar en les seves funcions quan ho acordin els òrgans, les corporacions o les associacions que en van acordar el nomenament.

3. La Comissió Consultiva Professional està adscrita al Ministeri de Sanitat i Consum, que ha de prestar el suport tècnic i administratiu necessari per al seu correcte funcionament.

Article 49. Règim de funcionament.

1. La Comissió Consultiva Professional ha d'aprovar el seu propi reglament de règim interior, que s'ha d'adaptar al que disposa sobre el funcionament dels òrgans col·legiats la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. La Comissió ha d'elegir, entre els seus membres, el president i el vicepresident.

3. Les funcions de secretari de la Comissió, amb veu però sense vot a les reunions, les exerceix el funcionari que designi el Ministeri de Sanitat i Consum.

4. La Comissió funciona en Ple i en les comissions i grups de treball que la mateixa Comissió decideixi constituir.

5. El Ple de la Comissió s'ha de reunir, almenys, dues vegades l'any.

Article 50. Funcions.

La Comissió Consultiva Professional exerceix les funcions d'assessorament en tots els àmbits del desenvolupament i l'ordenació professional i, especialment, les següents:

a) Les que corresponguin com a òrgan de suport a la Comissió de Recursos Humans del Sistema Nacional de Salut en els àmbits del desenvolupament professional a què es refereixen l'article 40 de la Llei de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut i les disposicions d'aquesta Llei.

b) Les d'elaboració, amb informes o propostes, si s'escau, de les diferents organitzacions i societats científiques, de l'informe anual sobre l'estat de les professions sanitàries, que ha d'incloure una anàlisi de la situació d'aquestes professions.

c) Les d'elaboració de propostes de caràcter general, que s'han d'incloure, si s'escau, en l'informe que preveu el paràgraf anterior, sobre l'organització, el règim de prestació de serveis i l'ordenació de les professions sanitàries, dirigides al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, al Ministeri de Sanitat i Consum i a les comunitats autònomes.

d) Les de mediació i proposta de solució en els conflictes de competències entre les diferents professions sanitàries.

Disposició adicional primera. *Relació laboral especial de residència.*

1. La relació laboral especial de residència és aplicable als qui rebin formació dirigida a obtenir un títol d'especialista en ciències de la salut, sempre que aquesta formació es faci pel sistema de residència que preveu l'article 20 d'aquesta Llei, en centres acreditats per impartir aquesta formació, públics o privats.

Els residents tenen la consideració de personal laboral temporal del servei de salut o centre en el qual rebin la formació, i han de desenvolupar l'exercici professional i les activitats assistencials i formatives que derivin dels programes de formació.

2. El Govern, mitjançant un reial decret, ha de regular la relació laboral especial de residència, d'acord amb les normes de la Comunitat Europea que siguin aplicables i establint, a més de les peculiaritats de la seva jornada de treball i règim de descansos, els casos de resolució dels contractes quan no se superin les avaluacions establertes, els procediments per revisar les avaluacions atorgades, la durada màxima dels contractes en funció de la durada de cada un dels programes formatius corresponents, i els casos excepcionals per a la seva possible pròrroga quan es produeixin casos, no imputables a l'interessat, de suspensió de la relació laboral.

3. La relació laboral especial de residència també s'aplica en els casos de formació en àrees de capacitació específica que, de conformitat amb el que estableix l'article 25, es duguin a terme pel sistema de residència que preveu l'article 20 d'aquesta Llei.

Disposició adicional segona. *Reserva de denominacions.*

En l'exercici professional públic i privat, només es poden utilitzar les denominacions dels títols d'especialista, les dels diplomes d'àrees de capacitació específica, les dels diplomes d'acreditació i d'acreditació avançada, i les dels graus del desenvolupament professional, quan aquests títols, diplomes o graus hagin estat obtinguts, homologats o reconeguts d'acord amb el que disposen aquesta Llei i les altres normes aplicables.

No es poden utilitzar altres denominacions que, pel seu significat, puguin induir a confusió amb aquelles.

Disposició adicional tercera. *Formació d'especialistes sanitaris en places de la Xarxa Sanitària Militar.*

1. Correspon al Ministeri de Defensa la proposta que preveu l'article 22.5 d'aquesta Llei respecte del nom-

bre d'especialistes en ciències de la salut que s'han de formar anualment en centres acreditats de la Xarxa Sanitària Militar.

2. L'accés a la formació en les places a què es refereix aquesta disposició addicional el regula el Ministeri de Defensa i, sense perjudici del compliment de la resta dels requisits que preveu l'article 20.3 d'aquesta Llei, no és aplicable la relació laboral especial de residència al personal militar que es formi en aquestes places.

Disposició addicional quarta. Efectes retributius del sistema de desenvolupament professional.

Els efectes que sobre l'estructura de les retribucions i la seva quantia puguin derivar del reconeixement de graus de desenvolupament professional s'han de negociar en cada cas amb les organitzacions sindicals que correspongui, d'acord amb el que disposa la normativa aplicable.

Disposició addicional cinquena. Aplicació d'aquesta Llei a les professions sanitàries.

Sense perjudici del que estableixen els articles 2, 4.2, 6 i 7, la resta de les disposicions d'aquesta Llei només s'apliquen als titulats que preveuen aquests articles quan prestin els seus serveis professionals en centres sanitaris integrats al Sistema Nacional de Salut o quan desenvolupin el seu exercici professional, per compte propi o d'altri, al sector sanitari privat.

Disposició addicional sisena. Exclusions en l'aplicació d'aquesta Llei per motius de seguretat pública.

Per motius de seguretat pública, poden no ser aplicables els principis establerts als paràgrafs d) i e) de l'article 5.1 d'aquesta Llei, ni ser de caràcter públic el registre establert a l'article 5.2.

Disposició addicional setena. Caràcter de professionals sanitaris.

1. El que estableix aquesta Llei s'entén sense perjudici del caràcter de professionals sanitaris que tenen els ajudants tècnics sanitaris i altres professionals que, sense tenir el títol acadèmic al qual es refereix l'article 2, estan habilitats, per norma legal o reglamentària, per exercir alguna de les professions previstes en el dit precepte.

2. Tenen caràcter de professionals sanitaris els llicenciats en ciència i tecnologia dels aliments quan aquests titulats exerceixin la seva activitat professional en centres sanitaris integrats al Sistema Nacional de Salut o quan desenvolupin el seu exercici professional, per compte propi o d'altri, al sector sanitari privat.

Disposició addicional vuitena. Règim d'infraccions i sancions.

Les administracions sanitàries públiques i les entitats professionals de dret públic, en l'àmbit de les seves respectives competències, han de garantir que l'exercici de les professions sanitàries es desenvolupi d'acord amb el que preveuen aquesta Llei i les altres normes aplicables.

A aquests efectes, les infraccions del que disposa aquesta Llei queden sotmeses al règim d'infraccions i sancions que estableix el capítol VI del títol I de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, sense perjudici, si s'escau, de les responsabilitats civils, penals, estatutàries i deontològiques, d'acord amb el que preveu l'ordenament jurídic vigent.

Disposició addicional novena. Avaluació del desenvolupament professional en centres sanitaris de recerca.

En els centres sanitaris de recerca, el sistema d'avaluació del desenvolupament professional dels professionals sanitaris a què es refereix aquesta Llei s'ha d'adaptar a les característiques específiques d'aquests, i s'han d'avaluar, entre altres, la qualitat i la rellevància del treball científic segons els resultats, la implicació organitzativa i la capacitat de lideratge en la direcció de projectes i formació de personal investigador.

Disposició addicional desena. Direcció de centres sanitaris.

Les administracions sanitàries han d'establir els requisits i els procediments per seleccionar, nomenar o contractar el personal de direcció dels centres i establiments sanitaris que depenen d'aquestes.

Igualment, les administracions sanitàries han d'establir els mecanismes d'avaluació de l'acompliment de les funcions de direcció i dels resultats obtinguts, avaluació que s'ha de fer amb caràcter periòdic i que pot suposar, si s'escau, la confirmació o remoció de l'interessat en les funcions directives.

Disposició transitòria primera. Aplicació progressiva de l'article 22.2 d'aquesta Llei.

El nou model de prova per a l'accés a la formació sanitària especialitzada que preveu l'article 22.2 d'aquesta Llei s'ha d'implantar de manera progressiva durant els vuit anys posteriors a l'entrada en vigor d'aquesta norma.

Disposició transitòria segona. Implantació del sistema de desenvolupament professional.

Les administracions sanitàries han de determinar els terminis i els períodes per a l'aplicació del sistema de desenvolupament professional que preveu el títol III, dins el criteri general que en el termini de quatre anys a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han d'haver iniciat els procediments per implantar-lo en totes les professions sanitàries que preveuen els articles 6 i 7.

Disposició transitòria tercera. Definició i estructuració de les professions sanitàries i dels professionals de l'àrea sanitària de formació professional.

1. Els criteris de definició i estructuració de professions sanitàries i professionals de l'àrea sanitària de formació professional que contenen els articles 2 i 3 d'aquesta Llei es mantenen mentre es dugui a terme la reforma o adaptació de les modalitats cícliques a què es refereix l'article 88 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, per a la seva adequació a l'espai europeu d'ensenyament superior.

Una vegada produïda la reforma o adaptació, els criteris de definició de les professions sanitàries i dels professionals de l'àrea sanitària de la formació professional i de la seva estructuració s'han de modificar per adequar-los al que aquesta prevegi.

2. El Govern ha de reordenar les funcions dels diferents departaments de l'Administració General de l'Estat en matèria de formació sanitària especialitzada quan sigui aconsellable per adaptar-la al que prevegin les normes de la Comunitat Europea en relació amb els requisits d'accés a les activitats professionals.

Disposició transitòria quarta. *Especialitats sanitàries el sistema de formació de les quals no és el de residència.*

En el termini de cinc anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de modificar, suprimir o adaptar el seu sistema de formació al que preveu l'article 20, en el cas de les especialitats sanitàries la formació de les quals no es realitza pel sistema de residència.

Disposició transitòria cinquena. *Creació de nous títols d'especialista en ciències de la salut.*

Quan, d'acord amb el que preveu l'article 16 d'aquesta Llei, siguin establerts nous títols oficials d'especialista en ciències de la salut, el Govern ha d'adoptar les mesures oportunes per possibilitar l'accés al nou títol dels professionals que hagin prestat serveis en l'àmbit de la nova especialitat i compleixin els requisits que s'estableixin per reglament. Així mateix, ha d'adoptar les mesures oportunes per a la inicial constitució de la corresponent comissió nacional de l'especialitat.

Disposició transitòria sisena. *Constitució d'òrgans col·legiats.*

Mentre es constitueixen els òrgans col·legiats als quals es refereixen els articles 27 a 30 d'aquesta Llei, les funcions que se'ls atribueixen les han d'exercir les comissions i els consells existents abans de l'entrada en vigor d'aquesta norma.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

1. Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

2. Queda derogada la Llei 24/1982, de 16 de juny, sobre pràctiques i ensenyaments sanitaris especialitzats, derogació que té efectivitat quan entri en vigor el reial decret sobre la relació laboral especial de residència que preveu la disposició addicional primera d'aquesta Llei.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

1. Aquesta Llei s'aprova d'acord amb les competències exclusives que assigna a l'Estat l'article 149.1.1a i 16a de la Constitució, i els seus preceptes són bases de la sanitat.

2. S'exceptuen del que estableix l'apartat anterior el capítol III del títol II d'aquesta Llei, la disposició addicional tercera i les disposicions transitòries primera i quarta, que s'aproven en ús de les competències que assigna a l'Estat en exclusiva l'article 149.1.30a de la Constitució per a la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols professionals.

3. S'exceptuen del que estableix l'apartat 1 anterior els articles 8.2 i 20.3.f) i la disposició addicional primera d'aquesta Llei, que s'aproven a l'empara de les competències exclusives que assigna a l'Estat l'article 149.1.7a de la Constitució per a l'establiment de la legislació laboral.

4. El que disposen els apartats anteriors ho és sense perjudici del que estableix el règim foral de Navarra.

Disposició final segona. *Informes sobre finançament.*

L'òrgan col·legiat interministerial que preveu la disposició final segona de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, ha d'emetre informe preceptivament sobre els assumptes derivats de l'aplicació d'aquesta Llei.

Sense perjudici de la responsabilitat financera de les comunitats autònomes de conformitat amb el que estableix la Llei 21/2001, de 27 de desembre, i d'acord amb el principi de lleialtat institucional en els termes de l'article 2.1.e) de la Llei orgànica 8/1980, de 22 de setembre, de finançament de les comunitats autònomes, l'informe elaborat ha de ser presentat per l'esmentat òrgan col·legiat al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. Per la seva part, el Ministeri d'Hisenda ha de traslladar aquest informe al Consell de Política Fiscal i Financera, per procedir a la seva anàlisi, en el context de l'esmentat principi de lleialtat institucional, i, si s'escau, proposar les mesures necessàries per garantir l'equilibri financer.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 21 de novembre de 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21341 *LLEI 45/2003, de 21 de novembre, per la qual es modifica la Llei 35/1988, de 22 de novembre, sobre tècniques de reproducció assistida. («BOE» 280, de 22-11-2003.)*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei. Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Des de la promulgació de la Llei 35/1988, de 22 de novembre, sobre tècniques de reproducció assistida, s'han produït avenços considerables en l'àmbit de la tècnica i de la pràctica mèdica. Com a conseqüència, s'han reduït els riscos relacionats amb els tractaments, s'han millorat les taxes d'embarassos i naixements, i s'ha contribuït, en definitiva, a resoldre de manera més eficaç els problemes d'infertilitat de moltes parelles.

Com ja quedava recollit en l'exposició de motius de la mateixa Llei 35/1988, «els avenços científics... generalment van més endavant que el dret, que es retarda en l'acomodació a les conseqüències d'aquells. Aquest asincronisme entre la ciència i el dret origina un buit jurídic respecte de problemes concrets, que s'ha de solucionar, si no és a costa de deixar els individus i la societat mateixa en situacions determinades d'indefensió. Les noves tècniques de reproducció assistida han estat generadores d'aquests buits, per les seves repercussions jurídiques d'índole administrativa, civil o penal. Es fa necessària una revisió i una valoració de tots els elements que conflueixen en la realització de les tècniques de reproducció assistida, i l'adaptació del dret allà on sigui procedent».

Durant els 15 anys de vigència de la Llei 35/1988, la investigació i la pràctica mèdica en l'àmbit de la repro-